

# verslagen & rapporten uit regio

## Hoogspanningslijn bij Oldenzaal ondergronds

Al verschillende malen in de afgelopen jaren heeft de regering verklaard in landschappelijk aantrekkelijke gebieden hoogspanningslijnen ondergronds te willen leggen. De praktijk is echter dat uit financiële overwegingen door de (provinciale) elektriciteitsbedrijven van verkabeling wordt afgezien waar dit technisch zeer wel mogelijk en uit een oogpunt van behoud van landschap en vogelwereld zelfs uitgesproken wenselijk is. De gevolgen hiervan op de vogelwereld zijn uitvoerig beschreven in onze recente publicatie 'Vogels onder hoogspanning'.

In de Commissie Elektriciteitswerken — adviesorgaan van de minister van Economische Zaken, waarin ook Natuur en Milieu is vertegenwoordigd — is onlangs het opmerkelijke besluit gevallen te adviseren om het grootste deel van de aan te leggen 110 kV-hoogspanningslijn tussen Lossers en Oldenzaal te verkabelen, hetgeen de aanlegkosten 4 à 5 miljoen gulden duurder zal maken.

De Commissie heeft haar besluit op louter landschappelijke gronden genomen en werd hierbij geïnspireerd door een rapport dat Staatsbosbeheer Overijssel samen met de particuliere natuurbescherming had opgesteld.

Het Twentse landschap met zijn houtwallen, boscomplexen en verspreid voorkomende essen heeft door zijn kleinschaligheid, reliëf, afwisseling en gaafheid een grote belevingswaarde. Aldus het rapport, waarin wordt berekend dat circa 2,5 ha houtopstanden voor een bovengrondse hoogspanningslijn langs de Oldenzaalsestraat zullen moeten wijken; bovendien zou een trekroute van Kraanvogels, georiënteerd op een nabijgelegen pleisterplaats, worden gekruist.

Het is verheugend dat de Commissie Elektriciteitswerken zich door dit pleidooi — dat tijdens een hoorzitting door velen uit de streek werd gesteund — heeft laten overtuigen.

Natuur & Milieu 1978/4:26.

## Hoogspanningsleiding bij Rossum moet bovengronds

De 150 kv hoogspanningsleiding, tussen Tiel en Zaltbommel, die de Waal bij Rossum gaat kruisen, zal bovengronds aangelegd kunnen worden. De Kroon kan zich op dit punt verenigen met het besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland om goedkeuring te onthouden aan het bestemmingsplan Rossum-Buitengebied'. Dit blijkt uit het Koninklijk Besluit van 29 juli, nr. 44.

De Raad van Rossum heeft op 2 mei 1974 het bestemmingsplan 'Rossum-Buitengebied' vastgesteld. In dit plan was na afweging van belangen geen mogelijkheid open gelaten om

over het gebied van de gemeente de nieuwe hoogspanningsleiding bovengronds aan te leggen. Volgens de Raad zou daardoor het landschap te veel geschaad worden. Het tracé van de hoogspanningsleiding loopt namelijk langs het Staatsnatuurmonument 'De Kil van Hurwenen'. Toch onthielden Gedeputeerde Staten van Gelderland op dit punt hun goedkeuring aan het plan, omdat men het belang van een bedrijfszekere energievoorziening in dit gebied liet prevaleren. Een ondergrondse onderkabeling zou hieraan niet tegemoet komen.

Na deze beslissing gingen de Raad van Rossum en een aantal anderen, waaronder de Stichting Natuur en Milieu en de Gelderse Milieu Raad in beroep bij de Kroon. De beroepen zijn alle ongegrond verklaard.

## Texel Vogelroute

Het VVV Texel heeft vier fietsroutes uitgestippeld langs de belangrijkste vogelgebieden van Texel en wel zodanig dat men op één dag vanaf de weg een goede indruk kan krijgen van de grote vogelrijkdom van dit vogeleiland. Voor het geval dat men toch ook eens een excursie door één van de reservaten wil meemaken wordt nadere informatie verstrekt. Het boekje van 12 bladzijden is rijkelijk van kleurenillustraties voorzien. Jammer dat er ook nestfoto's zijn gebruikt. De route kan op elk willekeurig punt begonnen worden en komt langs Dijkmanshuizen, Drijvers Vogelweid De Bol, Hoogezandskil, Waalenburg, het Waterwingebied, De Geul, Mokbaai, Horspolders en De Petten en heeft een lengte van 55 km. Elk gebied afzonderlijk wordt tevens in het kort beschreven.

Behalve boekjes met Nederlandse tekst zijn er ook boekjes met Engelse, Franse en Duitse tekst. Deze zijn bestemd voor buitenlandse toeristen en zijn ook heel geschikt om naar uw buitenlandse vrienden en kennissen te sturen. Het initiatief van het VVV Texel is bijzonder toe te juichen, temeer omdat de routes zodanig zijn gekozen dat zij geen verstoring bij de vogels veroorzaken, maar wel de interesse en de kennis van de vogels in hoge mate bij de bezoekers van dit unieke vogeleiland zullen vergroten. Voor andere VVV's ter navolging. J. T.

J. W. Dekker: Texel Vogelroute. Een 55 km lange tocht langs interessante vogelgebieden met een beschrijving van die gebieden en vermelding van de daar voorkomende vogelsoorten. Met kleurenafbeeldingen van Gerrit Boot, Frits van Daalen, Piet Munsterman, Jan P. Stribos en J. Nauta en medewerking van Adriaan Dijkse en Jaap Taapken.

Prijs afgehaald f 3,—. Ook bestelbaar per post door storting van f 4.50 per stuk (incl. porto) op giro 15145 van VVV Texel, Groeneplaats 9, Den Burg, Texel met vermelding hoeveel exemplaren men wenst te ontvangen en in welke taal: Nederlands, Engels, Frans of Duits.

## Functie van ruilverkavelingsgebied Winterswijk-West voor vogels

Het ruilverkavelingsgebied Winterswijk-West werd in 1977 op broedvogels geïnventariseerd. Van in de winter verblijvende vogelsoorten is een indruk verkregen door middel van transektellingen in 1975/'76 en 1976/'77. Onder dit gebied vallen de buurtschappen Meddo, Vragender, Huppel, Corie, Miste, Woold, Kotten en Ratum. Van sommige soorten waren reeds nauwkeurige broedgegevens voorhanden vanaf 1974. Achtereenvolgens werden behandeld het voorkomen van de weidevogels (Kievit, Grutto, Wulp en Scholiekster). Geheel verdwenen zijn al Tureluur en Watersnip, terwijl de Grutto hard in aantal terugloopt. Als de toenemende intensivering in deze gebieden een halt toeeroepen kan worden zullen soorten als Wulp, Grutto en Graspieper niet verdwijnen. Hierop volgt een hoofdstuk over Torenvalk, Boomvalk, Havik, Sperwer, Wespensdief, Buizerd en de uilen: Kerkuil, Bosuil, Steenuil en Ransuil. Predatoren kunnen een belangrijke informatie geven over de hoedanigheid van het gebied. Sinds 1972 bleef een aantal gelijk, behalve de Sperwer vertoonde de laatste jaren enige vooruitgang. Een eventuele ruilverkaveling zal een sterke achteruitgang van de predatoren tot gevolg hebben.

Door verbetering en/of kanalisatie van de grotere natuurlijke beeklopen zullen de regelmatige broedplaatsen van de Grote Gele Kwikstaart en IJsvogel verloren gaan. Het ligt voor de hand dat op den duur deze soorten ook in de laatste gebieden van ons land, waar zij nog voorkomen, het veld zullen moeten ruimen. Aan het Paapje en de Roodborstapuit is een hoofdstuk gewijd. Ook voor het bestand van deze soorten zullen de geplande maatregelen funest zijn. Méér dan de helft van het totale Nederlandse bestand van de Ortolaan komt in de Oost-Achterhoek voor. Door de specifieke biotoopkeuze, en de aantasting daarvan, wordt het bestand van de Ortolaan in het ruilverkavelingsgebied in de Oost-Achterhoek en ook in Nederland, sterk bedreigd. Hoofdstuk 7 behandelt de broedvogels van de verschillende landschappen: het oude hoevenlandschap, de middeloude en jonge veldontginningen en het grote essenlandschap. In vergelijking met elders in Nederland heeft Winterswijk-West de hoogste dichtheden aan vogels. Deel 8 behandelt de relatie broedvogelbevolking — vegetatiestructuur. Hieruit blijkt dat de vegetatiestructuur van zeer grote invloed is op zowel dichtheid als diversiteit en samenstelling van vogelgemeenschappen. Gezien het feit dat elke soort zijn eigen specifieke voorkeuren vertoont is elke vegetatie-eenheid van belang voor de totale variatie aan broedvogels in het landschap. Wintertellingen werden uitgewerkt, hieronder bevinden zich ook standvogels. Een belang-

rijke uitgave welke, ook voor andere delen van ons land, van groot belang is (zie ook Het Vogeljaar 26 (4): 197).

Eindredactie: Robert Kwak: De functie van het ruilverkavelingsgebied Winterswijk-West voor vogels. Gestencild, 106 pagina's, 2 bijlagen, 18 figuren. Uitgave Vogelwerkgroep Winterswijk, contactadres: Orion 12, 7122 XG Aalten. Verkrijgbaar door overmaking van f 8,50 (incl. porto) op girorekening 3 598 767 t.n.v. penningmeester VWG Winterswijk, J. Rademaker, Abeelstraat 14, 7101 LG Winterswijk.

## De vogels van het landgoed De Niënhof

In 1978 heeft de Provinciale Vogelwacht Utrecht een onderzoek ingesteld naar het voorkomen van broedvogels op het landgoed De Niënhof, gemeente Bunnik/Zeist. Het 91 ha grote landgoed is sinds 1977 eigendom van de Stichting Het Utrechts Landschap. Er werden minimaal 61 broedvogelsoorten vastgesteld, terwijl er minimaal 638 broedparen werden geteld. Hieronder bevinden zich onder meer Grauwe Vliegenvanger (11), Bonte Vliegenvanger (1), Boomkruiper (9), Appelvink (1), Putter (4), Goudvink (2), Kleine Bonte Specht (1), Nachtegaal (4), Bosrietzanger (5), Buizerd (1) en Spotvogel (10). Ongeveer 20 % van de soorten behoort tot de categorie 'zeer schaars', 'schaars' en 'vrij schaars'.

A. J. P. Bos: Een onderzoek naar het voorkomen van broedvogels op het landgoed De Niënhof (gemeente Bunnik/Zeist) 1978. Gestencild, 24 pag., 5 foto's (1978). Uitg. Provinciale Vogelwacht Utrecht, Bilthoven. Nadere inlichtingen over deze uitgave bij de samensteller A. J. P. Bos, Esdoornlaan 6, 3723 XJ Bilthoven, tel. 030-780037.

## Het Guisveld met bebouwingen bedreigd!

Als de plannen van het gemeentebestuur van Zaanstad doorgaan om 1200 woningen te bouwen in het Guisveld dreigt dit prachtige Noordhollandse natuurgebied grotendeels verloren te gaan. De bebouwing, die 52 ha van de ongeveer 400 ha Guisveld omvat, betekent voor de vogels een veel grotere aanslag dan de gemeentelijke plannenmakers met passer en liniaal op de kaart hebben aangegeven. De 1200 woningen die Zaanstad in het gebied wil neerzetten liggen vlak naast de voor vogels meest waardevolle strook van het Guisveld. Het gebied met zijn brakwatermilieu is een broedgebied voor weidevogels zoals Watersnip, Tureluur en Kemphaan, maar ook voor Bruine Kieken-dief, Roerdomp, Snor, Baardmannetje en Kleine Karekiet. Verder broeden er tevens de Waterral en het Porseleinhoen. Het Staatsbosbeheer en het Wereld Natuur Fonds hebben wel eens laten weten te willen bevorderen dat het Guisveld als natuurgebied wordt aangekocht. Maar welke instantie is daar straks nog toe bereid, als er zo veel woningen staan? (Volkskrant, 24 juni 1978).